

НАСИЛИЕТО СРЕЩУ ЖЕНИТЕ В РЕПУБЛИКА ЙЕМЕН

Ихлас Абдул Ракиб Саллам Ал-Шаргби

The issue of violence against women in the Yemen Republic is treated. Violence in the family is difficult to be established and studied, as its acts remain hidden in the closed family. Using anthropological and sociological methods it is possible to differentiate two forms of violence against women: home and social violence. Direct and indirect causes of violence are presented in details. Indirect causes of violence refer to tribal structure, social and family interrelations and traditional socialization. Direct causes of violence include family quarrels, early marriages, family poverty and illiteracy. Violence against women reflect on their personality development and also on children's development.

Насилието срещу жените все повече се осъзнава като сериозен проблем през последните години. Гражданските общества в някои страни имат програми за елиминиране на този проблем. За съжаление, повечето от тези програми не функционират активно, поради липса на добре обмислени стратегии при внедряването им в борбата срещу насилието. Липсва и общо социологическо изследване на това явление. Проучванията в тази област са най-вече теоретични или се базират на официално публикувани статистики. Така че те не успяват да изградят правилен подход за елиминиране на насилието.

От своето създаване през 1996 г. Националният комитет на жените на Организацията за населението към ООН се занимава с проблемите на жената в обществото. Тази организация е направила съответните проучвания и е изготвила програми, за да се внедрят решенията, взети на Международната конференция в Пекин във връзка с премахването на всички форми на насилие срещу жените. През последните години в основната дейност на този Комитет заляга идеята, че е необходима промяна в законодателството — създаване на материални предпоставки за равноправно участие на жените в областта на образованието, здравето и т.н. Също така е необходимо да се премахнат всички предпоставки, задълбо-

чаващи половата дискриминация. Това естествено изисква промяна в съзнанието на жените, които не приемат сериозно усилията на Националния комитет. Трябва да се променят и културните структури, за да бъдат в помощ на Комитета.

Тези данни съвпадат с резултатите през 2002 г., получени от Организацията за населението (Оксфам) към ООН в първия етап от тяхната програма, която препоръчва да се изгради такава стратегия, която да запълни някои пропуски. Семейното насилие е най-разпространената форма на насилие в Йеменското общество, но то е по-малко изучавано и анализирано. Липсва точна идентификация за насилие срещу жените в Йемен, определяне на приоритетни области и на точна статистика.

Ето защо Националният комитет смята за необходимо да направи специално проучване на формите на насилие срещу жените в рамките на проект, финансиран от Организацията за населението към ООН.

Преобладаващото икономическо и политическо насилие може лесно да се анализира чрез данни и информация, получени от статистически източници. Семейното насилие трудно се установява и изследва, тъй като неговите прояви остават прикрити в затвореното пространство на дома. Използвайки антропологични и социологични изследвания, могат да се разграничат две форми на насилие, които се отнасят до жените: на домашно насилие и на обществено насилие. Домашното насилие е това, на което жената става жертва в своето семейство.

Известно е, че семейството е частна социална структура, в която страстите и склонностите на членовете почти не се поддават на формално регулиране. Мъжете и жените рядко приемат идеята да споделят своите семейни проблеми, като ги считат за твърде лични, дори и в случаите, в които тези конфликти могат да са разрешат от обществени институции. Така че изследователският екип към Оксфам среща големи трудности при дискусии с жените, относно формите на домашно насилие и неговите причини. Въпреки че отговорите бяха кратки и дискретни, може да се приеме, че причините за насилие могат да се разделят на две части — косвени и преки.

Косвени причини за насилието

Йеменските жени, които страдат от неграмотност и ниско равнище на културно развитие, много трудно осъзнават своите същински проблеми и не са в състояние да търсят дълбоките причини за насилието, на което са подложени.

Резултатите от проведените дискусии в град Сана през 2004 г. — Р Йемен — показват все пак, че някои жени осъзнават косвените причини — племенни структури и класически културни тенденции. Най-важните културни причини са:

1. Племенна структура. Структурата на племето се счита за основна косвена причина за предумишлено насилие в дома. Това насилие се задълбочава поради традиционното полово разделяне на задълженията